

Gemeenteraad Brummen

Brummen : 18 november 2025

Verzonden op: 18 november 2025

Ons kenmerk : Z104682/D471966

Uw kenmerk :

Onderwerp : Reflectie op vragen GroenLinks nav Forum 6 november 2025

Geachte leden van de gemeenteraad,

Naar aanleiding van de forumvergadering van 6 november jongstleden over het initiatiefvoorstel 'Kleinschalige opvang als alternatief voor een groot azc', heeft de fractie van GroenLinks schriftelijk vragen gesteld aan de indieners van het voorstel (D471969). Ons als college is gevraagd om hierop te reflecteren.

Vooraf willen wij opmerken dat wij het zeer waarderen dat inwoners en raadsleden hun zorgen met ons delen. Het gaat dan vaak over de gevolgen die zij voorzien voor leefbaarheid en veiligheid bij de komst van een asielopvanglocatie. Eerder lieten wij Bureau Beke hierover een uitgebreide risicoanalyse uitvoeren; wij hebben hierover menig inwoner te woord gestaan en inspreker gehoord; en wij stelden uw raad in gelegenheid om over deze zorgen met ons in gesprek te gaan en wensen en bedenkingen te formuleren op de concept-Bestuursovereenkomst en- Werkafspraken die wij met COA opstelden. Kortom, wij nemen deze signalen uitermate serieus en willen met uw raad op zoek naar manieren om deze zorgen zoveel als mogelijk weg te nemen.

Gevraagd om een reflectie, valt ons evenwel op dat het huidige gesprek over asielopvang in uw raad en in onze gemeente zich lijkt te verengen tot een discussie over het aantal op te vangen asielzoekers: "kleinschalig versus groot". In het initiatiefvoorstel van VVD, CDA en Lokaal Belang gaat het veelvuldig over aantallen in relatie tot vermeende taakstellingen, "realistische balans" en "draagkracht". Wij zien dat dit op zijn beurt weer vragen oproept over hoe het hier dan precies mee zit.

De indieners suggereren op punten zelfs een exponentieel verband tussen het aantal op te vangen asielzoekers en de impact voor de samenleving en de gemeentelijke organisatie. Daarmee lijkt het terugdringen van het aantal de enige logische manier om deze impact te beperken.

In de afgelopen anderhalf jaar hebben wij u als raad (mede naar aanleiding van vragen van de VVD-fractie) uitgebreid geïnformeerd over hoe wij aankijken tegen de schaalgrootte van de opvang in

relatie tot de kwaliteit van de opvang. Daarbij hebben wij onder meer een financiële berekening gemaakt van kleinschalige opvang in eigen beheer. Ook hebben wij verslag gedaan van de ervaringen tot dat moment met kleinschalige opvang door COA.

Hieruit blijkt dat de relatie tussen het aantal op te vangen asielzoekers én de impact op de omgeving anders ligt dan de indieners stellen. Samengevat waren onze conclusies tot zover dat:

- kleinschalige opvang de gemeente in de rol van initiatiefnemer en beheerder van de asielopvanglocatie plaatst. Dit betekent een aanzienlijke belasting voor de organisatie; (uit brief D454261 van 4 maart 2025)
- gelet op de omvang van onze organisatie een dergelijke manier van organiseren kwetsbaar is. Deze kwetsbaarheid raakt niet alleen de operationele kant, maar heeft ook directe gevolgen voor de rust en stabiliteit op en rondom de locatie, evenals voor de financiële haalbaarheid. (uit Wensen en bedenkingen bij initiatiefvoorstel D469435 van 14 oktober jl).
- wij bij kleinschalige opvang verwachten dat de begeleiding en zorg op afstand niet voldoende zullen zijn om opvang van voldoende kwaliteit te bieden en verveling en overlast te voorkomen;
- kleinschalige opvang naar verwachting een extra belasting betekent voor onze huisartsen, die dat niet aankunnen. Onze huisartsenpraktijken zitten vol, hetzelfde geldt voor tandartsen, fysiotherapeuten en dergelijke;
- alles dat de gemeente nodig vindt om toe te voegen aan een dependance, door de gemeente zelf georganiseerd en gefinancierd moet worden;
- de conclusie is dat kleinschalige opvang een aanmerkelijk grotere belasting oplevert voor de gemeentelijke organisatie en partners (uit brief D454261 van 4 maart 2025)
- wanneer wij als gemeente zelf de opvang van 120 asielzoekers zouden realiseren, waarbij we een voldoende niveau van begeleiding, dagbesteding en dergelijke organiseren, levert dat een exploitatietekort van ca. €300k per jaar op (brief D457476 van 15 april 2025)
- COA heeft (ook tot op heden) nog nauwelijks ervaring met kleinschalige opvang (uit brief D457939 van 22 april 2025)

Een aantal van 119 asielzoekers geeft bij ons dus juist redenen tot zorgen over de kwaliteit van voorzieningen en begeleiding en daarmee de impact op de omgeving.

Daarentegen biedt een azc voor maximaal 350 asielzoekers mogelijkheden om op een robuuste wijze volwaardige voorzieningen en begeleiding te organiseren. Zeker wanneer we dat voor langere tijd doen. Hiermee kunnen we juist impact op de omgeving zoveel als mogelijk voorkomen. De ervaringen met grotere meer permanente opvanglocaties laten dit ook zien. Ook bij relatief kleine kernen, zoals Gilze (8.500 inwoners, 1.200 asielzoekers) of Schalkhaar (6.100 inwoners, 550 asielzoekers).

Wij menen dat wij in de concept-Bestuursovereenkomst en -Werkafspraken met COA maatregelen hebben kunnen afspreken die tegemoet komen aan de zorgen over leefbaarheid en veiligheid zoals wij die vanuit de samenleving hebben gehoord.

Tenslotte wijzen wij u nog eens op de wettelijke verplichting vanuit de spreidingswet die zal ontstaan wanneer het Verdeelbesluit wordt aangepast naar 350 te realiseren plekken voor Brummen. Wanneer uw raad ervoor zou kiezen om niet in te gaan op de mogelijkheden die worden geboden op de Michaelshoeve, betekent dit dat er alternatieve locaties moeten worden gevonden. Buiten de Michaelshoeve zien wij op de korte termijn alleen mogelijkheden op potentiële woningbouwlocaties, zoals bijvoorbeeld de Elzenbos. De realisatie van asielopvangplekken zal

daar dan ten kosten gaan van woningen voor onze eigen inwoners, waarmee een veelgehoord bezwaar tegen asielopvang juist bewaarheid wordt.

Zolang er geen uitzicht op is dat de gemeente Brummen zal voldoen aan de wettelijke verplichting, zal er in voorkomende gevallen vanuit de regio en het rijk ook een beroep op ons worden gedaan om (crisis)noodopvang te realiseren. Dat betekent dat wij dan genoodzaakt zullen zijn om bijvoorbeeld sporthallen tijdelijk beschikbaar te stellen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Brummen,

H. Matser
secretaris

G.J.M. van Rumund
burgemeester (wnd.)